

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Haziran 2011 • No:39

**Ekonomik, Demokratik Hak ve Özgürlüklerimizin
Teminatı Sermaye Hükümeti Olamaz!**

Haklarımızın Teminatı Örgütlülüğümüzdür!

Kardeşler, 12 Haziran genel seçimleri yapıldı ve sandıktan bir kez daha AKP çıktı. Daha en baştan belirtelim ki, AKP gibi CHP ve MHP de gerçekte emekçilerin temsilcisi değildir. Bu partilerin üçü de patronların kâr düzenini, toplumsal eşitsizliği, işçilerin sermaye tarafından

sömürülmesini savunuyorlar. Bu partilerin liderlerinden, “kapitalist sömürü düzeni son bulmalıdır” gibi tek laf işittiniz mi? İşçilerin örgütsüz olduğu günümüz koşullarında, emekçi kitlelerin gidip bu partilere oy vermesi aldatıcı olmamalıdır. Eğer işçiler örgütlü olsaydı ve kendi sınıf çıkar-

devamı arka sayfada

ları için bir politika izleselerdi, bu sermaye partileri ancak nal toplarlardı. Ne yazık ki durum bu değildir. Seçimler geride kaldı, şimdi yeni bir hükümet kurulacak ve sermaye düzeni kendi işine bakacak. Biz işçiler ise olup biteni doğru kavramalı, dersler çıkartmalı, uyanık olmalı, ekonomik, demokratik hak ve özgürlüklerimizin yegâne teminatının örgütlülüğümüz olduğunu unutmamalıyız.

Tüm vaatlerine rağmen CHP geniş işçi-emekçi kitlelerden oy alamamıştır. Statükocu-devletçi yüzünü yumuşatan CHP'nin "aile sigortası" vaat etmesi, "taşeronlaştırma son bulacak" demesi, işsizlikten, yoksulluktan ve yolsuzluktan dem vurması geniş emekçi kitleleri tavlama yetmemiştir. Demek ki sahte vaatler insanları o kadar da kolay kandıramıyor. Halk kitlelerini aşağılayan, kılık kıyafetine karışan, "bidon kafa" diyen, "aptal" yerine koyan seçkin bürokratik-devletçi ve Ergenekoncu anlayış, bir kez daha geniş emekçi kitlelerin vetosunu yemiştir.

Hiç kuşku yok ki, AKP'nin %50 oranında oy almasının sebeplerinden biri de, halkı aşağılayan bu bürokratik-devletçi zihniyete duyulan tepkidir. AKP ve onun arkasına yığılmış sermaye çevreleri de emekçi halkın bu tepkisini örgütlemeyi başarmışlardır. Gerçekte CHP gibi AKP de işçilerin çıkarlarını düşünen bir parti değildir. Fakat ne yazık ki, tepede süren iktidar kavgası bu gerçeğin görülmesini engelliyor. İşte bu yüzden, bürokratik-devletçi anlayışa tepki duyan geniş halk kitleleri sanki AKP kendi temsilcileriymiş gibi ona yöneliyorlar. Seçim sonuçlarında, AKP'nin vaatlerinin CHP'nin vaatlerinden daha etkili olduğunu da vurgulamak gerek. Türkiye'nin zamanı gelip geçmiş alt yapı sorunlarının çözülmesini ve bu alana dönük yatırımlar yapılmasını AKP ve Erdoğan, seçim propagandasının merkezine oturttu. Diğer taraftan Türkiye'nin emperyalist bir güç haline gelmesini öne çıkartan Erdoğan, ortaya koyduğu emperyalist vizyonla emekçileri aldatmaya girişmiştir. Özetle söylenen şuydu: Türkiye büyüyor, kalkınıyor, gelişiyor. Bundan emekçiler de paylarını alacaklar! Gerçekten de böyle mi olacak?

Türkiye'nin ekonomik olarak büyüdüğü, Ortadoğu'da öne çıktığı ve dünyada sayılı ülkeler arasına girdiği doğrudur. İyi ama bu ne pahasına olmaktadır? İşçi sınıfının elindeki sosyal kazanımların tümünden ortadan kaldırılması, iş temposunun hızlandırılması, iş saatlerinin uzatılması, yani sömürünün

katmerli hale getirilmesi pahasına! Patronlar sermayelerini büyütüyorlar, ama milyonlarca işçi asgari ücrete talim etmeye devam ediyor! Demek ki, sermayenin emperyalist düzeye gelmesi; yani patronların daha da büyümeleri, yabancı ülkelere sermaye ihraç etmeleri ve Türkiye'nin uluslararası siyasette rol alması emekçilerin sömürülmekten kurtuluşunun yolunu açmıyor. Zira tek bir Türkiye'den ve tek bir sınıftan söz edemeyiz. On milyonlarca işçinin ve emekçinin yaşadığı bir Türkiye ile üretilen tüm zenginliğe el koyan ve lüks içinde yaşayan burjuva sınıfın Türkiye'si aynı olabilir mi? Ekonominin büyümesi ve Türkiye'nin uluslararası siyasette öne çıkması, gerçekte patronlar sınıfının çıkarları temelinde olmaktadır.

İşçi sınıfı mücadele etmediği müddetçe sermaye düzeni babasının hayrına işçilere haklar bahsetmez. Aynı şekilde demokratik hak ve özgürlüklerin gelişmesini sağlayacak olan da işçi sınıfının mücadelesidir. İşçilerin meclis üzerinde kuracakları basınç ta bu mücadelenin bir parçası olacaktır. 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesiyle kurulan rejimin yaptığı anayasa hâlâ yırtılıp çöpe atılabilmiş değildir. Bu anayasa işçi sınıfının örgütlenmesinin önüne türlü engeller dikmiş durumdadır. Bu engellerin başında %10 iş kolu barajı gelmektedir. Grev yapmak neredeyse imkânsız hale getirilmiştir. Grev gözcüsü dört kişiyle sınırlandırılarak, işçilerin işyeri önünde güç oluşturmalarının ve patronlara baskı yapmalarının önüne geçilmiştir. AKP, CHP ve MHP'den tüm siyasal ve sendikal yasakları kaldırmalarını, sınırsız grev ve toplanma özgürlüğünün önünü açmalarını beklemek hayal olur.

Yeni bir anayasanın yapılması gündemdedir. Ezilen Kürt halkının ve sosyalistlerin meclise girmiş olması bu açıdan çok önemli olmakla birlikte yeterli değildir. 12 Eylül anayasasının yırtılıp çöpe atılması, sendikal ve siyasal yasakların kaldırılması, ezilen Kürt halkının demokratik taleplerinin karşılanması, her türlü inanç üzerindeki baskının son bulması ve Alevilerin taleplerinin yerine getirilmesi, başörtüsü yasağına son verilmesi için işçi sınıfı mücadeleyi yükseltmelidir. Ekonomik, sosyal, demokratik hak ve özgürlüklerimizin teminatı sermaye partileri ve sermaye hükümeti olamaz! Onların vaatlerine, aldatıcı nutuklarına kanılmamalı! Haklarımızı teminat altına alacak olan sınıfımızın örgütlü gücü ve mücadelesidir. ■

Sendikasız, Kuralsız ve Güvencesiz Çalışmaya Karşı Sendikalar Göreve!

Bugün milyonlarca işçi sendikasız, kuralsız, sigortasız ve hiçbir güvencesi olmadan çalıştırılıyor. Bu kahrolası sistemde her daim var olan, kriz dönemlerinde daha da artan sendikasızlaşma, işsizlik ve yaygınlaşan kuralsız çalışma koşulları, adeta yaşamlarımızın bir parçası haline geldi. Giderek düşen ücretler, artan iş temposu, günlük 10-12 saati bulan çalışma ve bunun sonucu olarak sürekli artan iş kazaları... Elbette tüm bunların olmasının tek sebebi biz işçilerin örgütsüz olmasıdır. Patronlar ve onların temsilcileri işçilerin örgütsüz oluşundan faydalanıp saldırılarını giderek azgınlştırıyor ve mücadeleyle elde ettiğimiz kazanımlarımızı gasp etmeye çalışıyorlar.

Patronların ve onların temsilcilerinin yürüttüğü saldırılar gerek sendikalı gerekse de sendikasız işçilerin üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta. Bunun bir sonucu olarak sendikalılık oranları giderek düşmekte ve bu durum işçilerin ücret ve çalışma koşullarını kötüleştirmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2009 yılı verilerine göre Türkiye'de sendikalı işçi sayısı 3 milyon 332 bin kişidir. Gerçekteyse sendikalı işçi sayısı bunun çok altındadır. Bugün sendika aidatı ödeyen ve toplu sözleşme kapsamında bulunan işçi sayısı topu topu 850 bin civarındadır ve bu sayı günden güne düşmektedir. Araştırmalara göre, özel sektörde sendikalılık oranı son on beş yıl içerisinde %8'den %3'e düşmüş durumdadır.

Sendikalılık oranındaki bu gerileme işçileri patronlar karşısında güçsüz bırakıyor. Sendikalı işçilerin sayısının düşük olması ve toplu sözleşmenin çok

az işçiyi kapsamaması, ücretlerin ve sosyal hakların belirlenmesinde yansımalarını doğrudan buluyor. Örgütlü işçi sayısının azalması demek, geniş işçi kitlelerinin toplu sözleşmeden, anlaşma sağlanamadığı durumlarda ise yaşanan grevlerden habersiz olması demektir. Bugün, işçi sınıfının çok az bir kesiminin sendikalı olmasından kaynaklı olarak, patronlar sendikaları yeterince ciddiye almıyorlar. Oysa işçilerin örgütlü olduğu bir durumda, patronlar sendikaları ciddiye almak zorunda kalırlar. İşçi sınıfının önemli bir kesimi örgütlü olduğu ve mücadelenin toplumun gündemine daha fazla girdiği koşullarda patronlar baskı altında kalırlar. İşçiler istedikleri ücret ve sosyal hakları patronlara dayatırlar. 1980 öncesinde, özellikle de Maden-İş'in, işçilerin istemlerini patronlara dayatması ve kabul edilmediğinde ise gre-

ve gitmesi patronlar üzerinde büyük bir baskı yaratıyordu. Ancak günümüzde patronlar böylesi bir baskı altında değiller ve sendikalara rest çekiyorlar. Böylece ücretleri ve sosyal hakları belirleyen örgütlü işçiler olamamaktadır. Bu durumda örgütsüz işçilerin ücretleri de başta olmak üzere, milyonlarca işçinin ücreti aşağıya çekilmekte, sosyal hakları ortadan kaldırılmakta, iş saatleri uzatılmaktadır.

Bu durumu tersine çevirebilmenin yolu işçilerin sendikalarında örgütlenmesinden, örgütlü ve bilinçli bir mücadele yürütmesinden geçmektedir. Bunun olabilmesi içinse, sendikalar üzerlerine düşen görevleri yerine getirmeliler. Sendikalarımızın başına çöreklenen sendikal bürokrasinin mücadeleden yan çizmek için bin dereden su getirdiğini biliyoruz. Fakat sendikalar sendikacıların işyerleri değil, işçilerin mücadele örgütleridir. Sendikaların harekete geçirilmesi ve geniş işçi kitlelerinin örgütlenmesi için tabandan baskı bindirmeliyiz. Sendikalar kapsamlı ve hedefli bir çalışma başlatmalı, bu noktada diğer işçi örgütlerinin de önünü açmalılar. Başlatılacak böyle bir mücadelenin hedefi, işçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki yasal engellerin kaldırılmasını da içermelidir. Çünkü %10 işkolu barajı işçilerin sendikalarda örgütlenmesine büyük darbeler indiriyor. Bu ve benzeri engellerin kaldırılması, sendikal yasakların son bulması, işçilerin sendikasız, kuralsız ve güvencesiz çalışmasına dur demek için sendikalar göreve! ■

Legrand Direnişçisi İki Kadın İşçiyle Röportaj

Gebze'de kurulu bulunan Bufer-Legrand adlı işyerinde iki kadın işçi işten atıldığı için direnişteler. İşyerinde Birleşik Metal-İş Sendikası örgütlü. İşçilerin anlattığına göre sendika yöneticileri kendilerine sahip çıkmamış. Direnişçi kadın işçiler, işten atılma sürecinde işyeri temsilcilerinin patronun adamı gibi çalıştığını söylüyorlar, çok öfkeli-ler. Direnişçi işçilerin pankartının üzerinde "Sendikalar İşçilerin Mücadele Örgütü Olmalıdır!" yazıyor. İki kadın direnişçi, sendikaların işçilerin örgütü olduğuna, işçilerin birleşerek sendikalarına sahip çıkmalarına, sendikaların mücadeleci işçi örgütleri haline dönüştürülmesi gerektiğine dikkat çekiyorlar. İki kadın işçiyle yaptığımız söyleşiyi kısaltarak yayınlıyoruz.

ÜİD-DER: Merhaba, kendinizi tanıtır mısınız?

S.B: Merhaba, ben 6 yıldır Legrand'da punta operatör olarak çalışıyorum.

A.O: Ben de 4 yıldır Legrand'da çalışıyorum.

ÜİD-DER: Kaç kişi çalışıyor Legrand'da, ne üretiyorsunuz ve çalışma koşulları nasıldı?

S.B: Yaklaşık olarak 400 kişi çalışıyor. Sigortalar, prizler, elektrik anahtarları vs. kısacası elektrik malzemeleri üretiliyor. Çalışma koşulları ise şöyle: Benim çalıştığım hazırlama yani punta bölümünde 3 vardiya var. Enjeksiyon bölümünde de 3 vardiya var. Montaj bölümü ise sürekli vardiyaların değiştiği, 16 saate varan fazla mesailerin yapıldığı bir bölüm. Ancak her birinin ortak özelliği üç bölümde de üretim baskısının çok yoğun olması.

A.O: Mesela bu fabrikada prim sistemi var. Yani işçileri kandırmak, daha fazla çalıştırmak için standart adetin üzerinde üretim yapıldığında ki, bunun da belli bir verimlilik ortalaması var. O zaman işçilere belli miktarlarda verimlilik primi adı altında prim ödeniyor. Bu da işçiler arasında sürekli bir rekabete neden oluyor.

ÜİD-DER: Bize işten atılma sürecinizden bahsedermisiniz? Neden işten atıldınız?

S.B: Beni 6 Mayıs'ta eleman fazlalığı gerekçesi ile işten atmak istediler. Fakat ben 6 yıldır bu fabrikada çalıştığımı, mesailerin devam ettiğini, hatta bir sürü sözleşmeli işçinin olduğunu söyleyerek bu gerekçeyi kabul etmedim ve evrakları imzalamadım. Tâbi burada benim ve Aysel'in işten atılma nedenimiz sadece ve sadece sendikamıza sahip çıkmamız ve yıllardır var olan yetki sorununun çözülmesi için arkadaşlarımızı sendikaya üye yapmamızdır.

ÜİD-DER: Nasıl yani, sendikanın nasıl bir yetki sorunu vardı?

S.B: Bu fabrikada 15 yıldan beri Birleşik Metal-İş örgütü. Yıllardır yaşanan yetki sıkıntısı, istifalar ve temsilcilerin tutumlarından kaynaklı olarak işçilerde sendikaya karşı aşırı

bir güvensizlik vardı. Sözleşme dönemlerinde işveren noteri getiriyor gereken sayıda işçiyi sendikaya üye yapıyor, sözleşme imzalandıktan sonra tekrar noteri çağırıp istifa ettiriyordu.

ÜİD-DER: İyi ama sendika buna tepki vermiyor muydu?

S.B: Ne yazık ki hayır. Temsilciler ve şube bu duruma her zaman kayıtsız kalıyordu. Bu durumu gören işçilerin sendikaya güveni kalmıyordu. Hatta işverenin baskısına rağmen sendikadan istifa etmemekte direnen biz iki kadın işçiye, bizzat sendika baş temsilcimiz "boşuna ortamı germeyin, siz şimdi istifa edin, ben sizleri sonradan gizlice üye yaparım" şeklinde öneride bulundu. Biz baş temsilcinin bu tutumuna rağmen sendikadan istifa etmemekte direndik, ama dikkatleri de üzerimize çekti.

ÜİD-DER: Konuyu biraz daha açar mısınız?

A.O: İşverenin yıllardır alışmış olduğu bir sözleşme düzeneği var. Sözleşmenin bir örneğine ben canlı tanığım. Baskı gördüğümde istifa etmedim ve baş temsilcim destek olması gerekirken bana istifa etmem için yalvardı. Kabul etmedim ve bu durumu arkadaşlarla toplanıp sendika şube yönetimine bildirdik.

ÜİD-DER: Evet, şube yönetimi ne dedi?

A.O: Ne yazık ki şube başkanımız da bana "çok sesini çıkarma, bizim Legrand ile özel anlaşmalarımız var" dedi.

ÜİD-DER: Gerçekten de böyle mi dedi? BMİS Gebze şubesinin patronla özel bir anlaşması mı varmış? Yanlış anlamış olamaz mısınız?

A.O: Hayır. Böyle söyledi, Yani biz işçilerin aidatını alıp işçilerin haklarını boş veriyorlar. Sendikal yönetim kişisel menfaatler peşinde olduğu için tepki vermiyor.

ÜİD-DER: Peki, ama yetki sorunu nasıl aşılandı bu durumda, sendika nasıl sözleşme yapabiliyordu?

S.B: Son toplu sözleşme öncesinde, sendika baş temsilcisi biz işçileri topladı ve işyerinde yeterli üyeye sahip ol-

madığımızı söyledi. Neden böyle konuşuyor? İşverenin hazırlanmış olduğu sözleşmeye imza atmak zorunda olduğumuzu söylüyordu adam. Bunun üzerine biz harekete geçtik, arkadaşlarımızı da ikna ederek üye sayısını çoğaltmaya başladık. Bu çalışmalarımız oldukça etkili oldu ve 60 kişi civarında olan üye sayımız 220'ye çıktı.

ÜİD-DER: Sonra da işten mi atıldınız?

A.O: Evet. Böylece sendikaya sahip çıkmamızın ödülü işten atılmak oldu. Şimdi dönüp baktığımızda bunda işyeri temsilcilerinin parmağı olduğunu, patron ile işbirliği yaptıklarını, sendika yöneticilerinin de buna göz yumduğunu görüyoruz.

ÜİD-DER: Patronu anlamak mümkün de, sendika yöneticilerinin bu tutumu niye?

S.B: Patron işçilerin birlik olmasını, eski düzenin değişmesini istemiyordu. Bir düzen kurulmuş, işyeri baş temsilcisi de bu düzenin içinde. Sendika yöneticileri de işçilerin gerçek anlamda örgütlü olmasını istemiyorlardı. İşçiler örgütlü olursa, işçilerin içinde bilinçli işçiler olursa... Korkuyorlardı, koltuklarının tehlikeye girmesinden korkuyorlardı. Yani patron, işyeri baş temsilcisi ve sendika yöneticileri arasında kurulmuş bir düzen vardı, biz bu düzene tehdit olarak görüldüğümüz için işten atıldık.

ÜİD-DER: Direnişiniz nasıl başladı, sendikanın direnişteki tutumu ne oldu?

S.B: Biz başından beri direniş olması konusunda Aysel ile hem fikirdik. Fakat sendika yetkilileri bu direnişi hiç başlatmak istemediler. Bizim kararlı olduğumuzu gördükleri için başlatmak zorunda kaldılar. Direnişi sendika ile birlikte başlattık. Şubede temsilciler, şube yöneticileri ve bizim olduğumuz bir toplantıda direniş yapma kararını hep birlikte aldık. Ancak sendikanın direnişe başlamak için verdiği destek tamamen gönülsüz bir destekti.

A.O: Bize "arkadaşlar Legrand'ı ya kaybedeceğiz ya kazanacağız, direnişe başlıyoruz" diyen bizzat şube başkanı Erdoğan Özer'di. Ama bize direnişimizin ilk gününden

beri ne önlük ne şapka ne de işten atılma nedenimizi belirten bir pankart vermediler.

ÜİD-DER: Nasıl? Sendika yönetimi direnişe çıkıyor dedi, sonra da sizi yarı yolda mı bıraktı?

S.B: Daha doğrusu yolun başında bıraktı, o yolun başına da biz bastırduğumuz için gelmişlerdi. Göstermelik bir şey yapmak istediler. Bu nedenle bize sadece 3 gün destek olur gibi yaptılar. Ama gerçekte desteklemediler. Amaçları bu direnişin duyulmadan bitmesiydi. Bu amaçla da direnişin üçüncü gününde fabrikaya gelip işçi arkadaşlarımız ile işveren vekillerinin gözü önünde bir toplantı yaptılar.

ÜİD-DER: Ne demek bu?

A.O: Toplantı işçilerin arasında yapılmıyor. Toplantıda arkadaşlara şunları söylediler: "Arkadaşlar bu iki arkadaşınızın geri dönüşü kesinlikle mümkün değil, onlar yasal yoldan haklarını zaten alacaklar. Onların işe geri dönmeleleri için çok büyük bir eylem yapmamız gerekiyor ki, bu da sizin tazminatsız işten atılmanız demek oluyor. Arkadaşlarınız için ne yapmayı düşünüyorsunuz, bir fikriniz var mı?"

ÜİD-DER: Böyle mi konuştular gerçekten de?

A.O: Evet, tam olarak böyle. Patronun temsilcileri önünde konuşmaları yetmezmiş gibi, daha en baştan bir şey yapılamayacağını söylüyor, sonra da işten atılacaklarını söyleyerek işçilerin direncini kırıyorlar. Düşününce öfkeleniyorum, sendika yöneticileri bunu nasıl yapar?

ÜİD-DER: Sizin bırakıp gideceğinizi mi düşünüyorlardı?

A.O: Evet, kesinlikle böyle düşünüyorlardı. Sendikacılar, bizim iki kadın işçi olduğumuz için yalnız kalacağımızı hesaplıyorlardı. Direnişimizi küçümsediler, ama biz sesimizi bütün alanlarda duyurmaya gayret ediyoruz. Biz sınıfımızdan gelen güce inanıyoruz. 1980 öncesi Maden-İş'in ve onun unutulmaz önderi Kemal Türkler'in mücadeleci çizgisine sahip çıkıyoruz.

S.B: Bu noktada bir şey demek istiyorum. BMİS yöneticileri sürekli mücadeleci sendikacı olduklarını, kendilerinin Türk Metal çetesinden farklı olduklarını söylüyorlar. Maden-İş geleneğini ağızlarından düşürmüyorlar. Bu tam bir aldatmaca... Bu yöneticilerin mücadeleyle, Maden-İş geleneğiyle ne alâkaları var? Akkardan'da, Çel-Mer'de, Legrand'da ve daha birçok yerde işçileri yalnız bırakan sendika yöneticileri mi mücadeleci?

ÜİD-DER: Son olarak nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

S.B: Pek çok sendikacı seçildikten sonra işçilerden kopuyor, iyi bir ücret alıyor ve bürokratlaşıyor. Sendika böyle yöneticilerin işyeri haline geliyor. Böyleleri işçilerden çok patronlarla içli-dışlı oluyorlar. Giderek kendilerinin işçi veya işçi temsilcisi olduğunu da unutuyorlar. Koltuklarını, çıkarlarını korumak için çalışıyorlar. İşçilere, mücadeleye bu gözden bakıyorlar. Bunlar yalan mı? Bir işçi arkadaşım kalksın desin ki yalan! Peki, o zaman ne yapmalıyız? Sendikalarımıza sahip çıkacağız, işyerinde örgütlü olacağız, sendika yöneticilerini denetleyeceğiz, onların bürokrat olmalarına izin vermeyeceğiz. Böyle yaparsak sendikalar işçilerin mücadele örgütü haline gelir. Bunu yapacak olan biz işçileriz, başka çıkış yolumuz yok. Tüm arkadaşlarımızı mücadeleye çağırıyorum.

ÜİD-DER: Teşekkür ederiz. ■

Kampana'da Mücadele Devam Ediyor!

Kampana Deri'de işten atılan ve direnişe geçen 16 işçinin sendikali olarak işe geri dönme mücadelesi devam ediyor. Kampana direnişine Tuzla Deri Sanayiindeki deri işçileri destek oluyor. Emekten yana işçi örgütleri de işçileri yalnız bırakmıyor.

Ayrıca Kampana ve Desa deri işçileri seslerini duyurmak için 22 Mayıs'ta Hasan Ali Yücel Kültür Merkezinde dayanışma gecesi düzenlediler. Deri işçileri Gedikpaşa'da bulunan Savranoğlu Satış Mağazası önünde basın açıklaması gerçekleştirdiler. Deri-İş Tuzla Şube Başkanı Binali Tay basın açıklamasında Kampana patronuna defalarca ellerini uzattıklarını fakat kendilerini geri çevirdiğini söyledi ve şöyle devam etti: "Ya gelir bizimle anlaşsın ya da eylemlerimiz devam edecek. İşçiler anayasal haklarını kullanmıştır. Bundan dolayı işten atılmaları haksızlıktır. Bu işçileri geri almazsanız, biz de Eminönü'nde, Tuzla'da, İzmir'de kısacası

Kampana'nın faaliyet gösterdiği her yerde eylemlerimize ve basın açıklamalarımıza devam edeceğiz. Her yerde olacağız. Size asla rahat vermeyeceğiz." Kampana işçileri hakları için mücadele etmeye devam ediyorlar. ■

İşten Atılan Kubatoğlu İşçisi Direnişte

Tuzla Organize Deri Sanayi bölgesinde bulunan Fıratpen/Kubatoğlu alüminyum fabrikasından 12 Mayıs günü işten çıkartılan Cafer Timtik, fabrika önünde işe geri dönme talebiyle direnişe geçti. Krizi ve işlerin azalmasını bahane eden patron, yeni işçilerin işten atılacağı tehdidinde bulundu. Direnişçi işçi, engellemelere

rağmen direniş çadırını kurdu. Direnişin başlamasıyla patron, işten atmaları durdurdu ve işçilerin servislerini fabrika bahçesine çekti. Birçok direnişe dayanışma ziyaretinde bulunan Kubatoğlu direnişçisi, sınıf dayanışmasının güçlenmesiyle direnişlerin zaferle sonuçlanacağını belirtiyor. ■

Burger King Çağrı Merkezinde Sendika Düşmanlığı

Burger King Çağrı Merkezinde çalışan 4 işçi, sendikaya üye oldukları gerekçesiyle işten atıldılar. Tez Koop-İş'e üye olan işçilere, işten kendi rızalarıyla ayrılmaları için istifa dilekçesi imzalatılmaya çalışıldı. İstifa dilekçelerini kabul etmeyen işçiler, uğradıkları haksızlığı işyeri içinde yüksek sesle arkadaşlarına duyurarak teşhir ettiler. İşçiler 24 Mayıs günü düzenledikleri basın açıklamasıyla mücadeleden vazgeçmeyeceklerini duyurdular ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne şikâyetle bulundular. Burger King Çağrı Merkezinde 120'ye yakın işçi çalışı-

yor. Günde 11 saati bulan uzun çalışma saatleri, düşük ücret, sosyal hakların verilmemesi, yorucu çalışma koşulları işçilerin sendikalaşmasına neden olmuş. İşyeri yöneticileri sürekli "sigortanızı, maaşınızı, yemeğinizi veriyoruz, bizden daha ne istiyorsunuz" diyerek adeta işçileri nankörlükle suçlamaya kalkıyor. Bir işçi, yönetim bize sürekli "nişanlı olanlar evlenmesin, evli olanlar çocuk yapmasın, sağlıklı olanlar hastalanmasın" diyecek kadar bizleri sömürmenin peşindeydi diyerek tepkisini ortaya koyuyor. Direnişe geçen işçilerin mücadelesi sürüyor. ■

GEA İşçileri Direnişte!

Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu GEA Klima'da üretime düşmesini bahane eden patron, 9 işçiyi işten attı. 1 Haziran günü 4 sendikali işçi fabrika önünde direnişe başladı. Birleşik Metal-İş'in çağrısıyla 8 Haziran günü kitlesel bir basın açıklaması düzenlendi. Basın açıklamasına Legrand, Kubatoğlu, Körfez Döküm işçilerinin yanı sıra, derneğimiz ÜİD-DER ve sendikanın örgütlü olduğu birçok fabrikadan işçiler katılarak destek verdi. Basın açıklamasında BMİS Genel Örgütlenme Sekreteri Özkan Atar, GEA patronunun saldırılarına karşı mücadeleyle yanıt vereceklerini belirtti. Atar'ın konuşmasının

ardından söz isteyen direnişçi Legrand işçileri, GEA işçilerine seslenmek istediler. Legrand işçilerinin mücadelesine destek olmayan BMİS yönetimi, basın açıklamasında da aynı tavrı takınarak direnişçi işçilerin konuşmasını "burası yeri değil" diyerek kabul etmedi. Bu duruma tepki gösteren direnişçi işçiler, "İşçiye Söz Hakkı!", "Sendika Bizlere Sahip Çıksın!", "GEA Legrand Elele Mücadeleye!" diye slogan attılar. Eylem BMİS yöneticilerinin basın açıklamasını bitirmesi ve GEA işçileriyle birlikte fabrikaya girmesiyle son buldu. ■

Dünya Meydanları İşçile

Dünya meydanları öfkeli işçilerin ayak seslerine tanık oluyor. Hükümetlerin ve patronların kemer sıkma politikasına karşı öfke kusan işçiler greve çıkarak, protesto gösterileri yaparak, fabrikaları işgal ederek mücadeleyi yükseltiyorlar.

Yunanistan

Yunanlı işçi kardeşlerimiz Sintigma Meydanı'nı gündür öfkeli sesleriyle inletiyorlar. Aynı şekilde Selanik'te "Beyaz Kule" meydanında ve diğer şehirlerde de gösteriler örgütleniyor. İşçiler, emekçiler ve öğrencilerden oluşan 100 binden fazla insan hükümetin açıkladığı kemer sıkma programını protesto ediyor. Meydanlar aynı zamanda dünya işçilerinin dayanışma örneklerine de sahne oluyor. 29 Mayıs Pazar günü Fransa'dan, İspanya'dan, İtalya'dan ve Avrupa'nın birçok farklı şehirlerinden destek için gelen işçiler de Sintigma Meydanı'ndaki yerlerini aldılar. 3 Haziranda PAME sendikasına üye işçiler, Sintigma Meydanı'nda bulunan Maliye Bakanlığını temsili olarak işgal ettiler. Bakanlık binasının üstüne bütün Atinalıları genel greve çağıran bir pankart astılar. 9 Haziranda Yunanistan'da özellikle kamu sektöründe yer alan birçok işyerinde yine grev vardı. Hükümetin özelleştirme politikalarına karşı yapılan grevlerde işçiler "biz satılık değiliz!" sloganını haykırdılar. 15 Haziranda da sendikaların öncülüğünde greve gidildi. Parlamento binası önünde toplanan yirmi bin gösterici "Hükümet İstifa" sloganları attı.

İspanya

İspanya'da 15 Mayıs'ta başlayan, 150 binden fazla insanın katılımıyla ve 80'den fazla yerleşim yerinde gerçekleştirilen protesto eylemleri haftalardır devam ediyor. İşçiler, Seçim Kurulu'nun 22 Mayıs Pazar günü yapılacak seçimleri bahane ederek her türlü gösteriyi yasaklayıp yasadışı ilan etmesine rağmen meydanları terk etmediler. Ağırlığını gençlerin oluşturduğu on binler, "bizi buradan kıpırdatamazsınız" diyerek, polis baskısına rağmen

geceleleri de Madrid'in **Puerta del Sol** ("güneşin kapısı") meydanını terk etmedi. İşsizlikten, gasp edilen ekonomik ve sosyal haklardan, kısılan kamu hizmetlerinden, ağırlaşan hayat şartlarından bunalan işçiler taleplerini dile getiren dövizler ve pankartlar taşıdılar. Sermayenin saldırılarına karşı çıkıyorlar, "biz insanız, mal değil" diye haykırıyorlar. Krizin faturasını ödemeye daha fazla razı olmayacaklarını söylüyorlar.

ABD

Amerika'da son dönemde kamu hizmetlerine ayrılan bütçe büyük oranda kesilmeye ve bu kesintiler yasallaştırılmaya başlandı. İşçilerin kazanılmış haklarına saldıran bu uygulamalar, ücretlerin azaltılmasına, eğitim başta olmak üzere kamu hizmetlerine ayrılan bütçenin kesilmesine, sendikasılaştırmaya, işten atmalara neden oluyor. İşçiler de buna tepkisiz kalmayarak sokaklara çıkıyorlar. 14 Mayıs'ta New York'ta, 30 Mayıs'ta Michigan'da binlerce işçi bir araya geldi. "Vergiler Zenginlerden Kesilsin!", "Savaşa Değil, İnsana Bütçe!" sloganlarını yükselten işçiler, daha iyi yaşam ve çalışma koşulları talep ediyorlar.

Avustralya

Avustralya'da kamu ve sosyal hizmet sektöründe çalışan binlerce işçi 8 Haziranda metropol kentlerde kadın işçiler için "eşit işe eşit ücret" talebini yükselttiler. Bu sektörde çalışan kadın işçiler erkek işçilerden %17 oranında daha az ücret alıyor. Bu nedenle büyük şehirlerde binlerce işçi bir araya geldi. Avustralya'daki bir iş mahkemesi geçtiğimiz ay "İşçiler için Daha Adil Avustralya" adıyla anılan bir dava yürüttü. Bu davanın sonucunda mahkeme, böyle bir ayırımın cinsiyetçi bir ayırım olduğu kararı

rin Sesiyle Yankılanıyor

na vararak, ücret eşitsizliğinin giderilmesi için yerel hükümetlere bir karar gönderdi. Buna rağmen yerel yönetimler ücret artışı yapmayacaklarını ve böyle bir artışın işçilerin işten çıkarılmasına neden olacağını açıkladı. Tüm bu açıklamalar karşısında işçiler “eşit işe eşit ücret” talebini kazanmak için hem mahkemelerde hem de alanlarda mücadelelerine devam edeceklerini açıkladılar.

Güney Kore

Güney Kore’de Yoosung Enterprise otomotiv fabrikasının 500 işçisi, 18 Mayıs’ta Ocak ayından bu yana süren toplu sözleşme görüşmelerinde sendika ve fabrika yönetimi arasında bir uzlaşmaya varılmayınca fabrikayı işgal etti. Otomotiv yedek parçası ve piston segmanlarının %80’ni üreten bu fabrikadaki grev, diğer 5 büyük otomotiv fabrikasının ve 5 bin yedek parça üreticisinin üretimini de büyük oranda etkiledi. İşçilerin mücadelesi karşısında domuz topu gibi birleşen Hyundai, Kia, GM Kore, Renault Samsung ve Ssangyong patronları, 24 Mayıs’ta devlete ve polise emir vererek, işçilerin fabrikadan çıkartılmasını sağladı. İşçilerin mücadelesinin karşısında, aralarındaki rekabeti bırakarak domuz topu gibi birleşen patronları yenebilmenin tek koşulu, işçilerin birliğinden geçiyor.

Sri Lanka

Sri Lanka serbest ticaret bölgesinde çalışan 40 bin işçi, hükümetin IMF politikaları doğrultusunda devreye soktuğu emeklilik planına karşı protesto eylemleri yaptılar. İşçiler için ayrılan emeklilik fonu, özellikle de bu bölgede, özel sektör patronlarına teşvik kredileri olarak peşkeş çekilecek. 25 Mayıs’ta gösteriler esnasında işçilere saldıran polis, makine operatörü olan 21 yaşındaki Roshen Ratnasekera adlı işçiyi katletti. Sri Lanka’da işçiler sendikalarını daha mücadeleci ve militan bir çizgiye çekmek için çalışıyorlar. Yasanın pazarlık konusu dahi yapılmasını istemiyorlar. Hükümetin ve patronların dayattığı yasaları pazarlık ederek kabul eden uzlaşmacı sendikacı-

lık anlayışına karşı öfke kusuyorlar. Sendika bürokratları sendikalardan defedilmeden sendikalar işçilerin mücadeleci örgütleri olamaz; bu Türkiye’de olduğu gibi Sri Lanka’da da böyledir.

Pakistan

2 Haziranda Pakistan’ın Multan ve diğer şehirlerinde çalışan demiryolu işçileri maaşlarının artırılması talebiyle greve çıktılar. Eyleme fazla sayıda işçinin katılmasını engellemek için demiryolu yönetimi, işçileri işten atmakla tehdit etti. Fakat buna rağmen işçiler tehditlere boyun eğmeden eyleme katıldılar ve üç saat boyunca trenleri durdurdular. İşçiler enflasyon oranına denk gelen bir ücret artışı, maaşlarına ek olarak %25 ikramiye, elektrikçi ve makinist olarak çalışanların aylıklarının 7. ve 9. kademeğe göre hesaplanmasını, işçilerin maaşından avans için ayrılan fondan %5 kesinti yapılmasının durdurulmasını ve vardiya ikramiyesinin ödenmesini talep ediyorlar.

Mısır

On binlerce Mısırlı işçi ve emekçi 27 Mayıs’ta Tahrir Meydanı’na 100 bin kişiyle geri döndü. Kitleler, demokratik reformların geciktirilmesine, işçilerin, çiftçilerin ve tarım çalışanlarının yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmemesine karşı öfkeli. “Mısırlıların isyanı henüz bitmedi!” diyen kitleler, hem ekonomik hem de siyasal taleplerini dile getiriyorlar. Kitleler yönetimdeki ordunun çekilmesini, seçimlerin bir an önce yapılmasını, Mübarek rejiminden kalanların temizlenmesini ve katillerin yargılanmasını talep ediyorlar. Basın özgürlüğünün sağlanmasını, üniversite yöneticilerinin değiştirilmesini, sivilin askeri mahkemede yargılanmasının sonlandırılmasını da istiyorlar. Asgari ücretin yükseltilerek işçilerin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesini talep eden işçiler Mübarek’i devirme mücadelesinde şehit verdikleri 840 insanın resimleriyle Tahrir Meydanı’nı inlettiler. ■

15-16 Haziran Direnişini Yaşayan İşçiler Anlatıyor

Bundan 41 yıl önce 150 bin işçi İstanbul ve Kocaeli’de ayağa kalkmış, fabrikalar boşalmış, meydanlar, ana yollar işçilerin sesiyle yankılanmış ve patronlar İstanbul’u terk etmek zorunda kalmışlardı. 1970’te yaşanan 15-16 Haziran büyük işçi direnişi, sınıfımızın tarihine altın harflerle kazındı. İşçilerin amacı, mücadelecisi bir sendika olan ve giderek büyüyen DİSK’in kapatılmasının önüne geçmekti. Çünkü patronlar DİSK’i tasfiye etmek istiyorlardı. Bu amaçla dönemin Adalet Partisi hükümeti meclisten bir yasa çıkartmış ve CHP de onu desteklemişti. Bu saldırıya işçiler çok sert tepki verdiler. O günleri yaşayan Mehmet Atay eyleme nasıl hazırlandıklarını şöyle anlatıyor: “14 Haziranda DİSK’in salonunda sendika yöneticileri ve temsilci işçiler olarak bir toplantı düzenledik. Ve orada bir karar çıktı. Geçmişteki Demir Döküm’de, Sungurlar Kazan’da, Arçelik’te mücadele veren işçiler kesinlikle DİSK’e sahip çıkacaklarını ve bu yasa meclisten geçerse direneceklerini söylediler.”

İşçiler patronların ve meclisteki sermaye partilerinin DİSK’e darbe vurmasına, örgütlülüklerini dağıtmasına izin vermeyeceklerdi. 15 Haziran sabahında İstanbul’dan Kocaeli’ne kadar onlarca işyerinde işçiler iş durdurarak yürüyüşe geçtiler. Fabrikalarına giden işçiler toplantılar yaptılar ve sonra üretimi durdurdular. Hayri Erol da o sabaha tanıklık edenlerdendi: “Sabah 8’de çalınan düdükle işbaşı yaptık. 8’i 10 geçte tekrar düdüğü sesi gelince fabrikanın dışına taşmaya başladık, biliyorduk ne yapacağımızı.”

Bu durum diğer işyerlerinde de böyle yaşandı. İşçiler fabrikalarından çıkıyor, yürüyüş boyunca iş durdurmamış fabrikaların işçilerini de saflarına katarak büyüyorlardı. Yürüyüşe geçen işçilerin bir bölümü Kadıköy’e doğru yönelmişti. İşçiler Kartal’da Ankara asfaltını kapattılar, trenleri durdurdular. Aynı saatlerde Silahtarğa ve Alibeyköy’de binlerce işçi yürüyüşe geçmişti. 4 işçi polis tarafından gözaltına alınınca, işçiler Eyüp karakolunu kuşatıp arkadaşlarının serbest bırakılmasını sağladılar. Kocaeli’de ise fabrikalar bölgesinden hareket eden işçiler şehir merkezine doğru akın ediyorlardı. Hayri Erol, ne denli kararlı olduklarına dikkat çekiyor: “İşçiler coşkun bir sel gibi barikatları aşıyordu; sıcak günlerdi. Çok kararlı ve inançlıydık bir kere. Kesinlikle DİSK’i kapattırmayacaktık.”

Üstelik direnişe katılan yalnızca DİSK üyesi işçiler değildi. Türk-İş üyesi işçiler de işyerlerini boşaltarak sınıf kardeşlerinin saflarına katılmışlardı. İşçiler 16 Haziranda İstanbul’un her yerinden yeniden harekete geçtiler, yol-

ların üzerinde polis ve asker barikatlarıyla karşılaştılar. Levent’te, Ankara asfaltında ve Kadıköy’de sabah 8’den itibaren işçiler polis ve askerle çatışmaya başladılar. İstinye ve Levent’te toplanan işçiler Taksim’e doğru yürüyüşe geçmişlerdi. Levent’teki Tekfen fabrikası önünde polis en önde yürüyen kadın işçilere saldırıya geçti. Kadın ve erkek işçiler bu saldırıya karşılık vermekten geri durmadılar. Eyüp, Gaziosmanpaşa ve Topkapı’dan gelen işçiler valiliğe kadar çatışa çatışa yürüdüler. Kadın işçiler en önde yürüyorlardı. Bu kadınlardan biri olan Belkıs Kaya hiçbir korkularının olmadığını anlatıyor: “Hiçbir korkumuz yoktu. Vilayetin oraya tekrar geldiğimizde, önümüze tanklardan barikatlar kurulmuştu. Mehmetçikler ellerinde tüfeklerle tankların tepelerinde bize engel olmaya çalışıyorlardı. Fakat engel olamadılar. Özellikle biz kadınlar, ‘bu Mehmetçik de bizim çocuklarımız’ deyip, fırlayıp tankların üzerine çıktık.”

Barikatlar da işçilere engel olamamıştı. Kadıköy’de Otosan önünde toplanan işçilere polis silahla saldırmış ama işçiler geri çekilmemişlerdi. Barikatları yarak ilerleyen işçiler, Yoğurtçu Parkı yakınlarında tekrar polisle ve askerle çatıştılar. Bu olaylar sırasında Yaşar Yıldırım, Mustafa Bayram, Mehmet Gıdak adlı 3 sınıf kardeşimiz hayatını kaybetti.

Taksim’deki işçilerle buluşmak için Eminönü’ne gelen işçiler köprülerin açıldığını, vapur seferlerinin durdurulduğunu gördüler. Fakat bu engeller işçilerin mücadelesinin önüne geçemedi. Direnişin yarattığı deprem sayesinde patronlar ve hükümet yasayı geri çekmek zorunda kaldılar. 15-16 Haziran direnişi patronlara atılmış ağır bir tokattır. Bu şanlı direniş, bir kez birleşen işçilerin patronların karşısına nasıl da güçlü bir şekilde dikildiğini bize gösteriyor. Sınıfımızın bu tarihini unutmayalım. Bilmeliyiz ki mücadele etmek için ayağa kalkan işçileri durdurmak ve yıldırma kolay değildir. 15-16 Haziranda patronlara boyun eğmeyen yiğit işçilerin kararlılığı bizlere örnek olmalıdır. ■

Kampana Direnişinden Mektup!

■ Kampana direnişinden bir kadın işçi

Merhaba kadın işçi arkadaşlar. Ben Kampana Deri direnişçisi bir kadın işçiyim. Aynı zamanda iki çocuk annesiyim. Bugün direnişimizin 82. günü. Sizlere bu süreçte yaşadığım ve öğrendiğim şeylerden bahsetmek istiyorum. İşten ilk atılan iki kadın işçiden biri bendim. Arkadaşlarımla birlikte bu haksızlığa dur diyebilmek için direnişe başladık. 82 gündür direnişimiz devam ediyor.

Ben bu direniş sürecinde çok şey öğrendim ve çok değiştim. İşçilerin haksızlıklara karşı sesini çıkarması gerektiğini, eşlerine karşı da mücadele etmeleri ve onları da bu mücadeleye ortak etmeleri gerektiğini öğrendim. Çocuklarıma güzel bir gelecek verebilmem için onları da çadıra getirip annelerinin nasıl ekmek kavgası verdiğini göstermem gerektiğini öğrendim. Kadın işçilerin, istediklerinde her şeyi değiştirebileceklerini yaşayarak gördüm.

Kim ne derse desin her türlü baskıya rağmen mücadelemize sonuna kadar inanıyorum. Çünkü arkadaşlarıma güveniyorum. Bizim aramızdaki bağ arkadaşlıktan öte kardeşlik bağı oldu. Aramızda asla rekabet yok. Tam tersi birbirimizin eksikliklerini tamamlamaya çalışıyoruz. Direnişimiz başladığından beri hiç yalnız kalmadık. Sü-

rekli ziyaretçilerimiz oldu. Bizler içeriye sendikalı olarak dönene kadar direnmeye devam edeceğiz, bu çadırdan ayrılmayacağız. Herkesi de direnişimize destek olmaya çağırıyoruz. Son olarak bizleri yalnız bırakmayan UİD-DER'li arkadaşlara teşekkür ediyor, çadırımızdan selam yolluyoruz. Onlardan öğrendiğimiz ve çadırda her gün söylediğimiz halay şarkımızda dediğimiz gibi: "Dalga dalga büyü gel, Grev grev yürü gel, Kavgadan kaçmak olmaz, Yüreğini al da gel." ■

NGB Çorap'ta Emek Hırsızlığı

■ Hadımköy'den bir işçi

Ben Hadımköy'de bulunan NGB Çorap'ta çalışmaktayım. İşe girdiğim günden beri sorunlar bir türlü bitmiyor. Adından da belli olduğu gibi çorap üretimi yapıyoruz ve günde sayısız çorap üretiyorum. Yasalara göre bir işyerinde bir haftada en fazla 45 saat çalışılması gerekirken biz her ay fazladan 35 saat daha çalışıyoruz. Yani bir haftada 52 saat çalışıyoruz. Üstelik bunun için fazla mesai ücreti de ödenmiyor. Sadece cumartesi günleri için fazla mesai ücreti alıyoruz. Bu 35 saati 200 işçi ile çarpınca ortaya korkunç bir rakam çıkıyor.

Bu hem zamanımızdan hem maaşımızdan hem de sağlığımızdan çalmaktır, açıkça bir hırsızlıktır. Aldığımız maaşın komikliği bir tarafta, çayı bile parayla satıyorlar. Yemekhanenin sağlığımız açısından oldukça elverişsiz olmasının yanı sıra, verilen yemekler "o kadar çalışmanın karşılığı bu mu" dedirtecek türden. Patronumuz yakın bir akrabasının şirketinden getirtiyor

yemekleri. Yani fazla mesailerimiz ödenmiyor, hem çay parası ödüyoruz, hem de sağlıksız yemekler yemek zorunda kalıyoruz.

Birlik olamayışımızın acısını tüm işçiler hep birlikte çekiyoruz, sosyal hayatımız ve iş güvencemiz olmadığı gibi, ne ikramiye, ne avans, ne erzak yardımı, ne prim hiçbir şey yok. Bu kadar açıktan hırsızlığa göz yummamızın karşılığında ise en ufak bir hatamızda azar işitiyoruz.

Biz işçiler birlik olmadığımız sürece bu haksızlıklara karşı gelemeceğiz. Ayda 45 saat çalışmak, adam gibi bir maaş almak, yemekhanede çay yapılmasını sağlamak ve insanca muamele görmek için biz işçilerin birlik olması şart. Bizler sustuğumuz için tüm kazanımlarımız bir bir elden gidiyor, bir gün gelip de yemeklerinizi evden getireceksiniz derlerse hiç şaşmam açıkçası. İşçi kardeşler birlikten güç doğar, gelin gücümüzü birleştirip bu hırsızlıklara dur diyelim. ■

Haklarımıza Sahip Çıkalım

■ Bir UPS Kargo işçisi

Merhaba arkadaşlar! Ben UPS Kargo firmasında çalışıyorum. Biz işçiler çoğu zaman resmi tatillerde çalışmak zorunda kalıyoruz. Bunun başlıca nedenlerini sıralarsak; resmi tatiller normal işgünü sayılıyor, gelmek istemediğimiz zaman ya ücretlerimiz kesiliyor ya da bu bahaneyle işten çıkartılabiliyoruz. Patronlar işler yoğun vs. diyerek dinlenme günlerimizi örgütsüz olduğumuz için gasp ediyorlar. Üstelik o günkü fazla mesai ücretimizi de ödemiyorlar.

Evet arkadaşlar! Çoğu işyerinde bu uygulamalar yapılıyor. Biz UPS işçileri de mücadele edip sendikalaşmadan önce bizim işyerinde de durum böyleydi. Resmi tatillerde çalışmak zorunlu diye çalıştırılıyorduk. Üstelik fazla mesai paralarımızı da alamıyorduk. Sendikalaşmamızla beraber, henüz yetki almamıza rağmen bütün

resmi tatillerde izinlerimizi kullanmaya başladık. Örneğin; 19 Mayıs resmi tatil olmasına rağmen “çalışma var, herkes gelecek” denildi. Bizler de “işçinin yazılı onayı olmadan mesaiye getirilemeyeceğini, gelip gelmeme kararını işçinin kendisinin vereceğini” söyledik. Gelmek isteyenlerin fazla mesai ücretlerinin ödenmesi, gelmek istemeyenlerin o gün tatil yapması gerektiği kararını aldık. İşçilerin %80’i işe gelmedi. Biz UPS işçileri bu kararı kendi örgütlülüğümüze güvendiğimiz için aldık. Bizler birlikte hareket etmeyi, birbirimize güvenmeyi, patronların bütün saldırıları karşısında yılmadan durabilmeyi mücadele ederek öğrendik ve öğreniyoruz.

Patronlar daha fazla kâr için bütün haklarımızı kırıyorlar. Bu saldırılar bütün dünyada yaşanıyor. Bu saldırıların karşısında durabilmek için her işyerinde örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz. ■

Yılmadım, Mücadele Ettim, Hakımı Aldım!

■ Beylikdüzü’nden bir işçi

Bundan altı ay önce Çağdaş Çorap fabrikasından haksız yere işten atıldım. İşten atıldığımda tazminatımı aldım ve ama bununla yetinmeyerek işe iade davası açtım. Avukat tutmadım ve kendi davamı kendim takip ettim. İşverenin her zaman olduğu gibi paralı avukatı vardı. Ben ÜİD-DER’li bilinçli bir işçiyim. Yasal haklarımı ÜİD-DER’de öğrendim. Dava üç duruşmada bitti. Son duruşmada şahitler dinletilecekti. Benim şahidim gelmedi. İşverenin üç şefi, şahit olarak geldi. Duruşma başladı. İşverenin üç yalaka sırayla dinlendi. Üçü de ağız birliği yapmışlardı ve makine gibi yalan üretiyorlardı. Hâkim bana söz verince ben de, “bu adamların bütün söyledikleri yalan, şahitler patronun adamlarıdır” dedim. “Bana işten atılmadan önce uyarı kâğıdının verildiğini söylüyorlar, kâğıdın altında üçünün de imzası var. Şimdi herkesin huzurunda gözümün içine bakarak söylesinler, ne

zaman bana yazılı uyarıda bulundunuz?” dedim.

Yalancı şahitlerin suratları kızardı, hâkim “tamam gerek yok, belli her şey” dedi ve lehime karar verildi. İşverenin yalakaları eşekten düşmüşe döndüler. Suratları kömüre döndü. Ama son bir çift sözüm vardı onlara. Yüksek sesle “size kaç para verdiler köpeklik yapmanız için? Gidip köpeklik yapmaya devam edin, bu kadar sizin insanlığınız” diye bağırdım. Kafaları önlerindeydi ve çevredeki insanlar gülmeye başladılar. İşveren beni ya işe alacak ya da işe almadığı süre içinde boşa giden zamanımı, yani işten atıldığım sürenin parasını ödeyecek.

Biz işçiler yasal haklarımızı öğrenelim, ÜİD-DER’in düzenlediği seminerleri kaçırmayalım. İşçiler olarak ne kadar çok bilinçlenirsek patronlar bizleri kandıramaz ve haklarımıza saldıramazlar. Şunu bilelim, hakkımızı aramak o kadar da zor değil. Gözümüzde büyütmeylem dava açmalı, hakkımızı aramalıyız. Yeter ki biz bilinçli olalım. ■

Tekstil Sektöründe Sorunlar Bitmek Bilmiyor

■ Rimaks Tekstil'den bir işçi

İşsizliğin ve güvencesizliğin yaygınlaştığı bir dönemdeyiz. Zor çalışma koşulları, düşük ücretler ve sigortasız çalışmanın yoğun olduğu sektörlerden bir tanesi de tekstil sektörüdür. Tekstil sektöründe çalışma koşulları zorlaştıkça zorlaşıyor. Tekstil işçileri asgari ücretin bile altında, sigortasız ve çok uzun saatler boyunca çalıştırılıyor. Kullanılan kimyevi maddeler için koruyucu önlemler alınmıyor. Bu da yetmezmiş gibi, bazı tekstil atölyelerinde işçiler öğlen yemeklerini maaşlarından karşılamak zorunda bırakılıyor.

Tam da bununla ilgili başımdan geçen bir olayı anlatmak istiyorum. Geçenlerde bir tekstil işçisi arkadaşımın sohbet ederken, aldığı maaşın 500 TL olduğunu, öğlen yemeği zamanı geldiğinde patronun “Çıkın dışarıda yiyin, oyalanmadan hemen geri gelin. Bak geç kalırsanız maaşımızdan keserim” dediğini anlatıyordu. En az 14 saat, üstelik fazla mesai ücreti bile alamadan atölyede çalıştırıldıklarını, uykuya bile ayıracak zamanlarının olmadığını anlatıyordu. Daha 12-13 yaşındaki çocuklar, sokakta, parkta oyun oynamaları gerekirken, atölyede gece yarısına kadar aylık sadece 250-300 TL karşılığında çalıştırılıyorlar. Ben de arkadaşımın bizim işyerini anlattım. Bana, “beni çalıştığın fabrikaya aldırılmaz mısın?” dedi. Nedenini sorduğumda “sizin koşullar daha iyi” dedi. Ben de “seni bizim fabrikaya aldırısam ne olacak ki? Önemli olan oradaki koşulları düzeltmek” dedim.

Ben Rimaks kot fabrikasında çalışmaktayım. Bizler de bir sürü sorun yaşıyorduk. Ücretler çok düşük, iş güvenliği yok denecek kadar azdı. Gece yarısına kadar zorunlu fazla mesailere bırakılıyorduk. Sorunlar bitmek tükenmek bilmiyordu. Bu kötü şartlara bir dur diyerek sendikalaşmaya karar verdik. Sanki bize verilmiş ekstra bir hakmış gibi, “sigortanız ödeniyor, servis ve yemeğiniz karşılanıyor, daha ne istiyorsunuz” deniliyordu. Direnişe başladığımız ilk günlerde bize “tekstil sektöründe sendikalaşmak zordur” diyorlardı. Ama biz biliyorduk ki, işçiler örgütlü olduğu sürece hiçbir şey zor değildir. Fabrikanın önünde 54 gün kararlı ve örgütlü duruşumuzla sendikalaşmayı başardık. İçeriye girdikten sonra bazı sorunları düzelttik. Örneğin ekonomik koşullarımız eskisine göre düzeldi. Önceden ustaların hakaretine maruz kalırdık. Onların küfre kadar giden konuşmalarından şimdi eser yok. Alınmayan iş güvenliği önlemleri alındı. Zorunlu fazla mesailer kaldırıldı. Rimaks tekstilde mücadelelerimiz halen devam ediyor.

Her sektörde olduğu gibi tekstil sektöründe de koşullar çok ağır. Silikozis hastalığından arkadaşlarımız ölüyor. Bu sektörde örgütlenmek zor, doğru. Ama imkânsız değil. Biz işçiler örgütlü olursak çalıştığımız işyerlerinde koşulları düzeltebilir ve ücretlerimizi yükseltebiliriz. Örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka çıkar yolumuz var mı? ■

Okumuş Bir İşçi Soruyor

Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?
Kitaplar yalnız kralların adını yazar.
Yoksa kayaları taşıyan krallar mı?
Bir de Babil varmış boyuna yıkılan,
Kim yapmış Babil'i her seferinde?
Yapı işçileri hangi evinde oturmuşlar
Altınlar içinde yüzen Lima'nın?

Ne oldular dersin duvarcılar
Çin Seddi bitince?
Yüce Roma'da zafer anıtı ne kadar çok!
Kimlerdir acaba bu anıtları dikenler?
Sezar kimleri yendi de kazandı bu zaferleri?
Yok muydu saraylardan başka oturacak yer
Dillere destan olmuş koca Bizans'ta?

Atlantik'te, o masallar ülkesinde bile,
Boğulurken insanlar
Uluyan denizde bir gece yarısı,

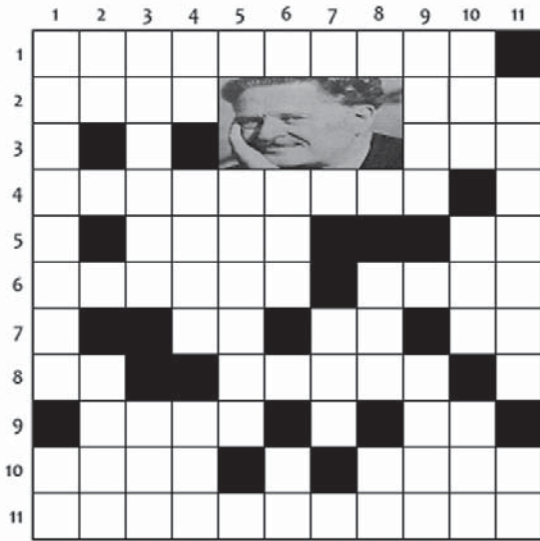
Bağırıp imdat istedilerdi kölelerinden.
Hindistan'ı nasıl aldıydı tüysüz İskender?
Tek başına mı aldıydı orayı?
Nasıl yendi Galyalılar'ı Sezar?
E bir aşçı olsun yok muydu yanında?

İspanyalı Filip ağladı derler
Batınca tekmil filosu
Ondan başkası ağlamadı mı?
Yediyıl Savaşı'nı 2. Frederik kazanmış?
Yok muydu ondan başka kazanan?
Kitapların her sayfasında bir zafer yazılı.
Ama pişiren kim zafer aşını?

Her adımda fırt demiş fırlamış bir büyük adam.
Ama ödeyen kimler harcanan paraları?
İşte bir sürü olay sana
Ve bir sürü soru...

Bertold Brecht

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

72. Koğuş, Ekmek Kavgası, Evlerden Biri vb. gibi kitaplarında işçi ve emekçilerin gündelik yaşam savaşlarını ve çelişkilerini ele alan ve 2 Haziran 1970'te yaşamını yitiren yazar.
- Küçük tekne kaptanı. İşçi ve emekçilerin haklarını savunan siyasal akım.
- Tanrıtanımaz
- "Hasretinden Prangalar Eskittim" adlı şiir kitabında Anadolu insanının umut ve acılarını anlatan şairimiz.
- Hayatın sonu, ölüm zamanı. Utanma, utanç duyma.
- Selüloz-İş sendikasının işyerindeki tutumunu eleştiren, sendikacıların işçiden yana tutum almasını istedikleri için işten atılan, direnişe geçen işçilerin çalıştığı fabrika. Sözde, sanki

- Kan'ın sesiz harfleri. Tavlada üç. Lahza.
- Birleşik Krallık kelimelerinin İngilizcedeki baş harfleri. Boyun eğme.
- Bembeyaz. Bir nota.
- Namaza çağrı. Ev, konut.
- 3 Haziran 1963'te yaşama veda eden, resimde görülen işçi sınıfının büyük şairi.

Yukardan Aşağıya

- Emperyalist savaş, kriz ve halk ayaklanmalarıyla gündemde olan bölge. Genişlik.
- Renyum elementinin simgesi. İlçe, kaymakamlık.
- Bilgelik. Meksika'lı şair Octavio ...
- İskambilde birli. Gelecek zaman eki. Hatıra.
- Bir sanat, bilim, meslek dalında kullanılan yöntemlerin hepsi.
- Amyotrofik Lateral Skleroz hastalığının kısaltılmışı. Olur, peki veya fena değil anlamında kullanılan bir söz.
- Bir kimsenin işi, mesleği veya toplum içindeki durumu ile ilgili olarak kullanılan ad, unvan.
- Gebze'de haksız yere işten atılan ve direnişe geçen işçilerin önünde direndiği fabrikanın adı. Hak'ın ünsüzleri.
- Şair Özdemir ... Matbaacılıkta kullanılan ton farkını vurgulayan terim.
- Tutam. Avuç içi. Arapçada ben.
- Gebze Organize Sanayi Bölgesinde, işyerinde örgütlü Birleşik Metal-İş yöneticilerinin sahip çıkmamasına rağmen direnişe geçen iki kadın işçinin, işten atıldığı fabrikanın adı. İşçilerin sofrasına genelde giremeyen bir besin.

Geçen Ayın Çözümü

İşten Atıldığımızda Ne Yapmalıyız?

Gözünü kâr hırsı bürümüş patronlar her gün onlarca işçiyi tazminatsız işten atıyorlar. İşten atarken geçerli bir sebep göstermeye bile gerek duymuyorlar. Sebep gösterdikleri şeyler de düzmece veya iftiradan öteye gitmiyor. İşçilere tazminat vermemek için işçilerin kendi isteğiyle işten çıkmasını sağlamaya çalışıyorlar.

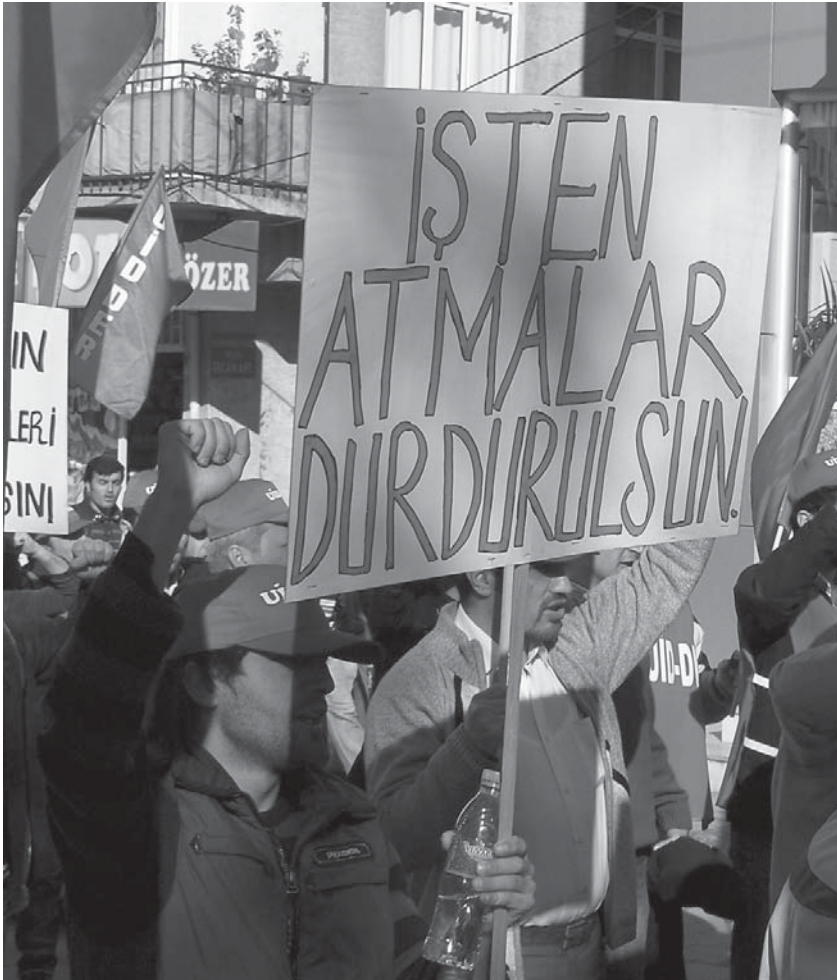
İş yasasına göre patron işçiyi işten çıkardığında bunu geçerli bir nedene dayandırmak zorundadır. Eğer geçerli bir sebep yoksa tazminat ve diğer sosyal haklarını ödemek zorundadır. Patronun işçiyi işten çıkardığını sözlü olarak söylemesi hiçbir anlam ifade etmez. Örneğin patron bir arkadaşımıza “seni işten çıkardık, şimdi git, aybaşında veya beş gün sonra gel paranı al” diyorsa, işçi arkadaşımız buna kesinlikle kanmamalıdır. Çünkü sözlü ifadenin hiçbir geçerliliği yoktur. İşçi patrona inanıp işyerinden ayrıldığında patron üçüncü günün içinde işçinin bir sebep bildirmeden üç gün üst üste gelmediğine dair noterden **ihhtarname** çektiğinde tazminatsız işten atma hakkı kazanır. Genel olarak da yaptıkları budur. İşten atılan işçi patronun karşısına çıkıp “ama sen filanca gün gel paranı al demiştin” dese bile patron bunu büyük bir pişkinlikle inkâr edecektir. Üzülerek bu örneklerle her gün karşılaşyoruz. Böyle bir duruma düşmemek için patronun verdiği tarihe kalmadan üç gün içinde ya Böl-

ge Çalışma Müdürlüğüne başvurmalı ya da noterden patronun bizi işten attığına dair **ihhtarname** çekmeliyiz. **Bunun dışında bir ay içinde işe iade davası açmalıyız.** Böylece patronun oyununu bozmuş olacağız.

Diğer bir husus, patronun işçiyi işten attığında işçiyeye yasal haklarını aldığına dair imzalattığı evraktır. **İbraname** denilen bu evrakta işçinin maaşını, tazminatını ve diğer haklarını alıp almadığı ve işçinin işten kendi rızasıyla mı çıktığı yoksa patron tarafından mı çıkarıldığı yazılmaktadır. İşçi tazminatını ve diğer alacağını almadan bu kâğıda kesinlikle imza atmamalıdır. Çünkü paramızı almadan imza attığımızda patron inkâr yoluna gidecek, hiçbir alacağımızın kalmadığını iddia edecektir. Zaten böyle durumlarda patron hemen işçinin imza atmasını sağlamaya çalışır. Yine birçok işyerinde işçi kardeşlerimizin başına bu tür olaylar sık sık geliyor. Paramızı almadan ibraname imzaladığımızda paramızı alamadığımız gibi, bir de mahkemeye başvurma olanağını zorlaştırmış oluruz. Çünkü ibranamede “tüm yasal hakkımı aldım” deyip altına imza attığımızda patron, “bakın bütün parasını aldı, imzayı attı” diyerek mahkeme yolunu zora sokmuş oluyor. Eğer patron işçinin tazminatını veriyorsa, işçi tüm yasal haklarını alıyorsa ve işçi istiyorsa evrakları imzalayabilir. Bunun dışında hiçbir şekilde çıkış evrakını imzalamayalım.

İşçi kardeşler bütün bunlar başımıza bilinçsizlikten, örgütsüzlükten geliyor. Bizler bilinçlenmedikçe, yanımızdaki işçi arkadaşımıza sahip çıkmadıkça patronlar bizleri iliklerimize kadar sömürecekler. Elbette **işçiler olarak bizlerin işten atılmaya karşı yapacağımız şeyler hukuki işlemlerle sınırlı değil.** En önemlisi işten atılan arkadaşımıza sahip çıkıp onu işten attırmamaktır. Bugün ona yarın bize. Bu da bizler örgütlüyssek yapabileceğimiz bir iştir. Kimsenin kimseden haberi olmadığı bir yerde patronlar işçileri bir paçavra gibi işten atar. Ancak işçilerin örgütlü olduğu durumda işçiler arkadaşlarına sahip çıkıp, onun işten atılması için üretimi durdurabilir. Eğer sendikali bir işyeriyse, patron işçiyi işten attığında bunu sendikaya sebebi ile bildirmek zorundadır.

İşçilerin gücü birliğinden ve bilinçli olmalarından gelir. Bunun için sendikalarımızda, derneklerimizde örgütlenmeliyiz. Hepinizi işçilerin derneği olan Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği UİD-DER'e davet ediyoruz. Haklarımızı patronlara yedirmeyelim, yanı başımızdaki işçi kardeşimize sahip çıkalım, birbirimize güvenelim, mücadele edelim. ■

Güvensizlik Nasıl Aşılır?

Bir işte başarılı olan insanların temel özelliği, yaptıkları işe ve kendilerine olan güvendir. Bir insanın, bir grubun, bir işçi örgütünün ya da bir toplumun kendisine güvenmesi çok önemlidir. Güven, beraberinde kararlılığı ve ileriye doğru sabırla yürüyüşü getirir. Böylece moral bozukluğu dağılır ve engeller aşılmaya başlanır. Demek ki, güvenin olmadığı yerde moral bozukluğu, psikolojik sorunlar, bıkkınlık, ne yapacağını bilememe egemen olur. Acı ama gerçek, bugün işçiler arasında büyük bir güvensizlik var. Tam da bundan dolayı geniş işçi kitleleri arasında birlik kurulamıyor, örgütlülük sağlanamıyor. Güvensizlik işçileri patronlar karşısında yapayalnız bırakıyor. Patronlar ise, bu durum devam etsin diye türlü oyunlara başvuruyorlar.

Bilinçli işçiler, işyerlerinde, “gelin patronlara karşı birleşelim” dediğinde genellikle işçilerin verdiği cevap şudur: “Bu fabrikadan bir şey olmaz”, “bu işyerindekilerden bir şey olmaz”, “ben kimseye güvenmiyorum”, “bu işçilerle mi birlik olacağız”. Güvensizlik bu şekilde kendini dışa vurur. Bunu söyleyen yalnızca bir işçi değildir, işçilerin geneli böyle konuşmayı adeta alışkanlık edinmiştir. İşin garibi, aileleriyle geçirdikleri zamandan daha çoğunu işçiler işyerinde birlikte geçiriyorlar. Saatlerce, günlerce, aylarca ve yıllarca yan yana çalışan, ekmeklerini, acılarını ve sevinçlerini paylaşan, arkadaş olan, birbirleriyle evlenen insanlar nasıl olur da birbirlerine güvenmezler?

Güvensizlikten söz eden ve yanı başında çalışan arkadaşlarına güvenmediğini söyleyen her işçi, aslında öncelikle kendisine güvenmiyordur. İnsanların kendilerine açık olması, eksikleriyle ve zaaflarıyla yüzleşmeleri hiç kolay değildir. En rahat yol başkalarının eksiklerini bulmakla yetinmektir. Kendine güvenmeyen bir işçi, yanı başında çalıştığı arkadaşlarını güvensiz ilan ederek işin içinden çıkmaya ve kendine olan güvensizliği gizlemeye çalışır. Böyle yaparak kendisini de kandırılmış olur.

Peki, bir işçinin kendisine güvenmemesinin nedeni nedir? Öncelikle güvensizliğin kaynağında toplumsal güvensizlik vardır. Toplumun ya da işçi sınıfının örgütsüz olması güvensizliği beslemektedir. Toplumda ve işçiler arasında güvensizliğin hâkim olması için, 12 Eylül 1980 darbesiyle kurulan faşist rejim elinden geleni yapmıştır. Darbeden sonra işçi sınıfının sendikaları, dernekleri, partileri kapatılmış ve yüz binlerce insan cezaevlerine atılmıştır. İşçi sınıfının kaza-

nılmış haklarına el konulmuş, %10 işkolu barajı getirilerek örgütlenmenin önüne engeller dikilmiş, grev yapmak neredeyse imkânsız hale getirilmiş, toplum korkutulmuş sindirilmiştir. Dolayısıyla patronlar sınıfının çıkarlarını korumak ve işçilerin haklarına saldırmak amacıyla gerçekleştirilen 12 Eylül darbesi toplumda çok büyük bir güvensizlik yaratmıştır. İşte o gün bugündür yaratılan güvensizlik canavarının beli kırılmıyor.

Bir örnek verelim: Bir deney sonucu bir balınayı camdan bir kafese kapatıp denize bırakmışlar. Balina kafesten çıkmak için çabalarken kafesin dört bir yanına çarpıp durmuş. Her çarpma anında balınaya elektriksel şok verilmiş. Balina yediği şokların etkisiyle kafesin camlarına bir daha dokunmaz olmuş. Bu noktada şokları kesip kafesin bir kapısını açmışlar. Fakat balina açık kapıya rağmen yüzüp kafesten çıkmamış. Böylece kafesin dışına çıkamayacağı şiddet uygulanarak benimsenmiş ve güvensizleşen ve canı yanan balina bir daha kafesten çıkmaya kalkışmamış. İyi ama balina bir hayvan, düşünemez ve insanlar gibi örgütlenemez. İnsan düşünen bir varlık, örgütlenerek ve olumlu deneyler yaşayarak güvensizliği aşabilir. Demek ki, umutsuz olmaya gerek yok!

Uzun yıllar sessiz kalan, baskıya ve zulme boyun eğen toplumlar hiç beklenmeyen bir anda ayağa kalkarlar. Bunun bir sihrî yok, neticede son damla bardağı taşırır. Sınıfımızın tarihinde, defalarca, hiç beklenmedik zamanlarda işçiler patronların karşısına dikilmişlerdir. Unutmayalım ki, 1980 öncesinde mücadeleyi yükselten işçiler de bizlerin anaları, babaları ve yakınlarıydı. Ortadoğu’da emekçilerin diktatörleri devirmesi, Yunanistan’da, İspanya’da ve dünyanın diğer ülkelerinde işçilerin ayağa kalkması, umutsuzluğa gerek yok diyor. Türkiye’de son dönemde işten atma saldırılarına birçok işyerinde işçiler direnişle cevap veriyorlar. Güvensizliği aşmanın tek yolu örgütlenmekten geçmektedir. İşçilerin bir araya gelmesi, kaynaştırıcı ve sınıf tarihimizden kesitlerin aktarıldığı etkinliklerin yapılması, İşçi Dayanışması gibi işçi gazetelerinin tartışılması güvensizliğin aşılması noktasında çok önemlidir. Örgütlenen işçinin kendisine güveni gelir, örgütlenen işçi arkadaşlarına ve sınıfına güvenir, örgütlenen işçi patronların karşısına gururla dikilir ve hakkını arar. Demek ki, güvensizlik örgütlenerek aşılır! ■

